

Фактори що визначають просторову організацію системи туризму (на прикладі Бахчисарайського району, арк)

В. В. Шулик, М. М. Бородич, *Полтавський національний технічний університет ім. Юрія Кондратюка*

Для створення та успішного функціонування туристичного середовища необхідно враховувати чимало критеріїв та факторів (економічних, соціальних та ін.), проте чи не найголовнішим аспектом є наявність на території певних природних та антропогенних ресурсів, які створюють передумови для розвитку туризму – туристичних ресурсів.

Кожен із видів туристичних ресурсів має той чи інший вплив на розвиток туризму, з метою оцінки та встановлення цього впливу враховуються такі основні чинники:

- Природні ландшафтні та кліматичні умови (рельєф, рослинність, акваторії, пляжі, погодні умови);
- Історико-культурні ресурси (пам'ятки історико-культурної спадщини, громадські центри. Розважальні заклади тощо);
- Транспортні мережі (автошляхи, водні комунікації та залізниці тощо);
- Санітарно-гігієнічні умови (джерела забруднення довкілля).

Кожен з чинників має свої складові, в результаті оцінки яких визначається ступінь впливу (позитивного чи негативного) на розвиток туристичного середовища.

На території Бахчисарайського району розташовано чимало історичних пам'яток як духовної так і культурної спадщини, природних заповідників, заказників, унікальний ландшафт та ін. Проте для визначення функціональної структури даного туристичного району необхідно встановити ті види туризму які найдоцільніше розвивати на даній території.

Ландшафтні та кліматичні чинники обумовлюють передусім розвиток рекреаційного, оздоровчого, спортивного туризму та масового відпочинку населення. На базі покомпонентної оцінки комфортності природних комплексів та кліматичних умов встановлено, що в Бахчисарайському районі доцільно розвивати літні види туризму, особливо ті що стосуються морського побережжя (масового відпочинку на базі пансіонатів, санаторіїв, туристичних баз), вело та інших активних видів туризму теплого періоду року.

Наявність історико-культурних ресурсів обумовлює розвиток пізнавального та культурного туризму. На території Бахчисарайського району знаходяться 31 об'єкти культурного туризму, серед яких 3 світового значення, 3 національного значення, у тому числі один унікальний, що створює неабиякі передумови для розвитку туризму в цій галузі.

Місця, де сконцентровані природні, ландшафтні та історико-культурні ресурси, потребують облаштування транспортних комунікацій, без яких їх туристичний розвиток неможливий, що і становить головну проблему на

сучасному етапі розвитку туристичної сфери в досліджуваному районі. Основними критеріями оцінки тут є щільність шляхів сполучення (автомобільних, залізничних, річкових) яка є критично низька.

На заключному етапі встановлення факторів впливу туристичних ресурсів території, що досліджується, визначаються санітарно-гігієнічні умови – наявність джерел забруднення повітря, рослинності, водойм, радіаційного фону місцевості та інші небезпечні прояви, що враховуються при встановленні відповідного режиму використання ділянок розташування туристичних об'єктів.

В результаті визначення факторів впливу туристичних ресурсів Бахчисарайського району можна відобразити наступні позиції:

- Місцезоложення ландшафтних комплексів та кліматичні умови є сприятливими для розвитку літніх видів туризму, є доцільним виділення території для розташування туристичних закладів, що підпадають під дану категорію.

- Значна кількість і розміщення об'єктів історико-культурних туристичних ресурсів створює плацдарм для розроблення туристичних маршрутів, необхідне виділення території під об'єкти обслуговування туристів.

- Значення Транспортна інфраструктура Бахчисарайського району є негативною, необхідний розвиток цієї галузі.

Визначення факторів впливу природних та антропогенних ресурсів, їх оцінка є підґрунтям для туристичного районування досліджуваної території, визначенні галузей туризму, які доцільно тут розвивати. і як результат, створенні туристичної структури функціональної організації даної території.

Література

1. Панченко Т.Ф. Туристичне середовище. Архітектура природа інфраструктура. – К.: Логос. 2009. – 37-40.;
2. Пам'ятки архітектури та містобудування України: Довідник Державного реєстру національного культурного надбання / В.В. Печерський, О.М. Годованок, Е.В. Тиманович та ін. / За ред. А.П. Мардера та В.В. Печерського. – К.: Техніка. 2000;
3. Шулик В.В. Методологічні основи формування рекреаційних систем в Україні. Автореферат на здобуття наукового ступеня доктора архітектури. – Харків: - 2008.